

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 43362
Nom: Grups, xarxes i moviments de dones
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat	Història de les relacions de gènere i moviments de dones	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MORIANA MATEO GABRIELA

RESUM

Aquesta assignatura té un total de 6 crèdits. Sota el teló de fons del conjunt de les Ciències Socials, contempla específicament les perspectives disciplinàries d'Antropologia Social, Treball Social i Sociologia.

Té caràcter quadrimestral, impartint-se en el 1r quadrimestre.

Donat el caràcter multidisciplinari d'aquesta assignatura, es prestarà una atenció personalitzada a l'estudiantat procedent d'àrees disciplinàries diferents de les directament relacionades amb aquesta assignatura.

ssignatura.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hay requisitos específicos. Se recomienda la adquisición previa por el estudiantado de conocimientos básicos acerca de las relaciones de género, cultura y sociedad.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2153 - Màster Universitari en Gènere i Polítiques d'Igualtat

Adquirir els instruments per a poder planificar, ordenar i canalitzar activitats de manera que s'eviten en la mesura que es puga els imprevistos, es prevegen i minimitzen els eventuals problemes i s'anticipen les seues solucions.

Conèixer i utilitzar amb fluïdesa les categories, prescripcions i procediments rellevants per a cada cas i els seus antecedents i solucions més significatives.

Contemplar en conjunt i tenir en compte els diferents aspectes i les implicacions en els diferents aspectes de les decisions i opcions adoptades, sabent triar o aconsellar les més convenients dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.

Elaborar i manejar els escrits, informes i procediments d'actuació més idonis per als problemes suscitats.

Manejar amb propietat els conceptes bàsics que afecten els grups, xarxes i moviments socials i desenvolupar una sensibilitat crítica, entesa com a capacitat de qüestionar els juís previs que organitzen l'experiència social en la vida quotidiana.

Participar en debats i discussions, dirigir-los i coordinar-los i ser capaços de resumir i extreure'n les conclusions més rellevants i acceptades per la majoria.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extreure els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.

Ser capaços d'integrar-se en equips, tant en funció de directius o coordinadors com a funcions

específiques acotades i en funcions de suport al propi equip o altres.

Ser capaços d'obtenir i de seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la resolució de problemes, elaboració d'estratègies i assessorament a clients.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes bàsics
2. Construccions de gènere. Espais permesos, espais prohibits
3. De les relacions de parentiu a l'associacionisme voluntari
4. Moviments de dones i acció col·lectiva

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	36,00
Seminari	24,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	6,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	34,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	13,00
Preparació d'activitats d'avaluació	12,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia a aplicar en aquesta assignatura es basa en l'exposició dels continguts teòrics mitjançant els mitjans adequats de suport a la lliçó magistral (projecció en power point, ús de documentació, etc.), així com en la participació activa de les persones participants per a desenvolupar una adequada comprensió dels continguts, per mitjà d'una comunicació entre l'alumnat i entre l'alumnat i professorat.

Per a un major aprofitament de la presentació dels continguts en classe per part de la professora responsable de la matèria, es requereix haver realitzat prèviament la preparació de la classe per part de l'alumnat, d'acord amb el volum de treball indicat en l'apartat 7 d'aquesta guia. Es facilitarà un dossier, que es troba disponible a l'aula virtual. Les classes seran seguides per tutories personalitzades, que serviran per a la preparació dels treballs de l'assignatura.

L'Aula Virtual de la Universitat de València s'utilitzarà per a difondre materials en format electrònic així com per a comunicar a l'alumnat activitats complementàries d'interès general.

La part teòrica de l'assignatura es veurà complementada amb una part pràctica, en la qual l'alumnat podrà manejar en la pràctica els conceptes exposats en la teoria. Per a això, es realitzaran exercicis pràctics individuals i de grup, anàlisi de casos i bones pràctiques, etc.

En definitiva, la metodologia a seguir integrarà:

Classes teòriques i pràctiques a l'aula

Tutories personalitzades individuals i/o en petits grups per a l'elaboració dels assajos a realitzar.

Orientació i seguiment de la participació en activitats complementàries.

guiment de la participació en activitats complementàries.

AVALUACIÓ

Avaluació (00,00-10,00)

Elaborar un assaig teoricopràctic en el qual s'utilitzen els conceptes bàsics de l'assignatura segons la bibliografia referenciada connectant-los amb un cas pràctic. La part empírica haurà de correspondre amb un dels temes de l'assignatura (incloent aspectes com l'anàlisi de xarxes socials, de webs o associacions, entrevistes o històries de vida a activistes feministes, observacions participants, anàlisis de convocatòries d'actes i/o activitats, però també de lemes, cartells, manifestacions, concentracions o altres accions, etc.). Per a les cites, utilitzar les referències APA i en la bibliografia, incloure el nom de la persona autora (no inicials) per a visibilitzar a les dones. Extensió entre 15 a 20 pàgines, lletra Times New Roman i interlineat 1,5. Per a poder ser avaluat, el treball ha de passar per la supervisió de dues tutories presencials o virtuals (correu electrònic de la UV) amb la professora assignada. L'assistència pot millorar la nota final.

La detecció de plagi total o parcial o l'ús injustificat i encobert d'aplicacions d'IA suposarà la qualificació de suspens (nota zero), d'acord amb la normativa general de la Universitat de València. Els tipus de plagi poden consultar-se en: https://www.uv.es/plagio/tipos_de_plagio.html

BIBLIOGRAFIA

- Castells, Manuel (2011). *Redes de indignación y esperanza, Cambiar el mundo en la sociedad red*, Madrid: Alianza Editorial, 209-230 Cucó Giner, Josepa (1995). *Amistad y género. La amistad. Perspectiva antropológica*. Barcelona: Icaria Editorial, 73-88. Cucó Giner, Josepa (2004). *Las estructuras de mediación y Fenómenos emergentes y nuevas visibilidades sociales*. Antropología urbana, Barcelona, Ariel, 115-138 y 139-170.
- Cucó Giner, Josepa (2023). "Els impactes de l'amistat en la vida col·lectiva", en Yolanda Bodoque Puerta, Montserrat Soronellas Masdeu, Joan Prat i Carós (eds.) *L'antropologia importa: textos en homenatge a Dolors Comas d'Argemir*, Tarragona, URV, 51-64. De Miguel Álvarez, Ana (2015). *La violencia de género: la construcción de un marco feminista de interpretación*, Neoliberalismo sexual. El mito de la libre elección, Madrid, Cátedra-Universidad de Valencia, 247-271. Della Porta, Donatella y Diani, Mario (2015, 2ª ed.). *El estudio de los movimientos sociales: preguntas recurrentes y respuestas (parcialmente) cambiantes*, Los movimientos sociales. Universidad Complutense de Madrid: CIS, 21-56
- Diani, Mario (2015) *Revisando el concepto de movimiento social*, en ENCRUCIJADAS. Revista Crítica de Ciencias Sociales, 9. Esteban, Mari Luz. (2019). *El feminismo y las transformaciones en política*. Barcelona, Edicions Bellaterra. SGU. Moriana, Gabriela (2018). *Y después de la huelga feminista del 8M, qué*. Revista de Treball, Economia i Societat, 88, 1-8.
- Moulineux, Maxine (2003). *Análisis de los movimientos de mujeres. Movimientos de mujeres en América Latina. Estudio teórico comparado*. Madrid: Cátedra. Universidad de Valencia. Instituto de la Mujer, 217-251 Pleyers, Geoffrey (2018) *Parte I. Movimientos sociales. Movimientos sociales en el siglo XXI: perspectivas y herramientas analíticas*, Ciudad Autónoma de Buenos Aires: CLACSO, 2018. Libro digital. 25-111. Sluzki, Carlos. E. (1996) *La red social: proposiciones generales*, *La red social. Frontera de la práctica sistémica*. Gedisa. Barcelona, 37-70.
- Yeves Bou, Mª Teresa (2005). *Movimiento feminista y asociaciones de mujeres: una aproximación teórica desde diferentes perspectivas*, en *Asociaciones de mujeres y movimiento feminista*, Valencia, Universidad de Valencia, 29-70.
- Alcaraz Coca, Nuria (2019). *Aproximación a los regímenes de género de partidos políticos y movimientos sociales: una comparativa entre organizaciones argentinas y catalanas*. *Feminismos, géneros y sexualidades: dilemas, desafíos y controversias actuales (segunda parte)*, año V, 16, 51-60. Dávolos, Patricia (2023). *Las redes organizativas comunitarias* (pp. 43-54). *La situación de la pobreza en barrios populares*. Buenos Aires, UNICEF. <https://www.unicef.org/argentina/media/17071/file/Estudio%20cualitativo:%20la%20situaci%C3%B3n%20de%20la%20pobreza%20en%20barrios%20populares.pdf>
- Della Porta, Donatella (1999). *Movimientos sociales y Estado: algunas ideas en torno a la represión policial de la protesta*, en McAdam, McCarthy y Zald. *Movimientos sociales: perspectivas comparadas*. Madrid: Istmo., pp. 100-142 Del Valle, Teresa (1997). *Andamios para una nueva ciudad. Lecturas desde la antropología*. Madrid: Feminismos. Cátedra. Universidad de Valencia. Instituto de la Mujer. Del Valle, Teresa (2001). *Asociacionismo y Redes de Mujeres*.

¿Espacios puente para el cambio?, en Anuario de Hojas de Warmi. Facultad de Humanidades de Albacete. Universidad de Castilla-La Mancha, 131-151

- Estudio de agentes de igualdad en España https://www.fepaio.org/?page_id=68 Freeman, Jo (2009). La tiranía de la falta de estructuras. Publicado por Forum de Política Feminista - La organización de las asociaciones de mujeres. Subido a la red por Mujeres en Red: https://www.nodo50.org/mujeresred/feminismos-jo_freeman.html Jabbar, Marcela (2015). El espacio una vez más en conflicto. El caso de las Asociaciones de Mujeres de Martínez Cubells de Valencia. I Congreso de Investigaciones Feministas en transformación. València, Col.lectiu Transformació, 283-290.
- Martínez González, María (2019). Identidades en proceso. Una propuesta a partir del análisis y las movilizaciones feministas contemporáneas, Madrid: CIS. Momoitio, Andrea (18 de 11 de 2010). Pikara. Online magazine. Obtenido de Pikara. Online magazine.: <https://www.pikaramagazine.com/2010/11/jovenes-y-feministas/> Tilly, Charles (2009). Los movimientos sociales, 1768-2008. Desde sus orígenes a Facebook. Paradigm Publishers, LLC.
- VV.AA. (2015) A nuestras amigas. Sobre la Amistad política entre mujeres, San Cristobal de las Casas, CIDECI-Unitierra., Yeves, Teresa; Gisbert, Concha; Sánchez, Dolores (s.a). Feministas valencianas, <https://feministasvalencianas.wordpress.com/>